

Předmětem rigorózní práce Kulturní fenomén Jihoslovanů - Dubrovnická republika je dubrovnická kultura, zajímavá a ojedinělá jihoslovanská kultura, která je pro Evropany takřka neznámá. Přesto má nezastupitelnou roli nejen v pochopení kulturněhistorického vývoje Chorvatska, ale i celého Balkánu, jako součásti Evropy. Abychom se mohli podílet na formování naší evropské budoucnosti, je nutné pochopit a vyrovnat se s její minulostí, což v případě jihoslovanského regionu a jeho kulturního vývoje představuje nelehký úkol.

V průběhu posledních staletí bychom asi stěží hledali období, kdy epicentrum historických událostí otřásajících naším starým kontinentem neleželo alespoň zčásti v dnešním jihoslovanském prostoru. Dějinný vývoj zde zasáhly vpády barbarů, rozdělení římské říše, zápas dvou center křesťanství, křížové výpravy, osmanská expanze, habsburská monarchie a zejména konflikty ve 20. století.

Historie Chorvatska je historií země, které se v minulosti nepodařilo uchovat si samostatnost, ani územní celistvost. Dominantní vliv na zdejší společnost mělo vždy náboženství, byl to právě kulturní dualismus katolictví a pravoslaví, který po staletí rozděloval jihoslovanský svět. Chorvatská kultura je proto místem, kde se střetává několik kulturních a civilizačních proudů, zejména východní a západní. Jihoslované na Balkánu vždy žili v průsečíku civilizačně-kulturních okruhů, v místě kde se nepřetržitě střetávaly cizí zájmy. Tato skutečnost nutně formovala osudy i sociálněkulturní charakter všech zdejších etnik. Postavení v meziprostoru mezi Východem a Západem, Severem a Jihem, mezi křesťanstvím a pravoslavím (později i islámem), nutně vedlo k provázanosti historicko-kulturního vývoje všech balkánských národů. Tyto faktory výrazně formovaly jejich lidskou mentalitu, která je silným dezintegračním faktorem v této části světa.